

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce: **P. Č.**, proti žalovanému: **Městský soud v Praze**, se sídlem Spálená 2, Praha 2, o ochraně proti nečinnosti žalovaného, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 30. 4. 2014, č. j. 46 A 90/2013 – 38,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost proti výroku I. napadeného usnesení **se odmítá.**
- II. Kasační stížnost proti výrokům II. a III. napadeného usnesení **se zamítá.**
- III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou ze dne 9. 5. 2013 se žalobce (dále též „stěžovatel“) domáhal ochrany proti nečinnosti žalovaného při vyřízení jeho stížnosti na poskytnutí informací ze dne 20. 3. 2013 a poskytnutí informace na základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

Stěžovatel spolu s podáním žaloby nezaplatil soudní poplatek, Krajský soud v Praze jej proto usnesením ze dne 15. 10. 2013, č. j. 46 A 90/2013 – 20, vyzval k jeho úhradě. Podáním ze dne 9. 11. 2013 stěžovatel požádal o osvobození od soudního poplatku pro naprostý nedostatek prostředků. Krajský soud v Praze jeho žádost usnesením ze dne 2. 12. 2013, č. j. 46 A 90/2013 – 24, zamítl. Dospěl totiž k názoru, že žaloba stěžovatele je zjevně bezúspěšná, jedná se o další z mnoha případů šikanózního nadužívání žalobního práva a o případ, kdy stěžovatel rovněž nedoložil majetkové poměry. Současně stěžovatele

vyzval k úhradě soudního poplatku. Proti tomuto usnesení podal stěžovatel kasační stížnost, kterou Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 5. 3. 2014, č. j. 3 As 125/2013 - 11, zamítl.

Usnesením ze dne 11. 4. 2014, č. j. 46 A 90/2013 - 34, Krajský soud v Praze stěžovatele opětovně vyzval k úhradě soudního poplatku za žalobu ve lhůtě sedmi dnů ode dne doručení uvedeného usnesení. Výzva byla stěžovateli doručena dne 22. 4. 2014. Podáním ze dne 28. 4. 2014 požádal stěžovatel o prodloužení lhůty k zaplacení poplatku o několik měsíců s tím, že nemá prostředky na okamžité zaplacení. Soudní poplatek v soudem stanovené lhůtě ani později nezaplatil.

Krajský soud v Praze usnesením ze dne 30. 4. 2014, č. j. 46 A 90/2013 - 38, řízení zastavil podle § 47 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Současně zamítl návrh stěžovatele na prodloužení lhůty k zaplacení poplatku s tím, že se jedná o návrh účelový, směřující pouze k prodloužení trvání v podstatě zbytečného řízení, které je projevem kverulantství stěžovatele, aniž by přicházelo do úvahy reálné uhrazení soudního poplatku v této věci kdykoliv v dohledné budoucnosti.

Proti tomuto usnesení Krajského soudu v Praze podal stěžovatel včasnou kasační stížnost, v níž uvedl řadu námitek, které s napadeným usnesením nesouvisí. Současně namítl, že krajský soud logicky nevyvrátil opodstatněnost zahájeného soudního řízení, ale bez výroku o věci samé uzavřel, že stěžovatel nemá na informace právo. Žadatel o informace přitom není povinen prokazovat právní zájem na poskytnutí informací, ani ho zdůvodňovat. Stěžovatel nežádal o osvobození od všech soudních poplatků, ale pouze od jednoho. Namítl, že v jiných případech bylo jeho čestné prohlášení o majetkových poměrech uznáno za věrohodné. Z uvedených důvodů navrhl, aby Nejvyšší správní soud usnesení Krajského soudu v Praze zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud netrval na zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost ani na povinném zastoupení stěžovatele advokátem. Osvobození od soudních poplatků i právo na bezplatné zastoupení se váže k posouzení poměrů konkrétního žadatele. Nesplnění podmínek pro osvobození od soudních poplatků přitom vylučuje i právo na bezplatné zastoupení (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Za situace, kdy je předmětem kasačního přezkumu usnesení krajského soudu o zamítnutí návrhu na osvobození od soudních poplatků či usnesení krajského soudu, kterým bylo zastaveno řízení o žalobě poté, co usnesení krajského soudu o zamítnutí návrhu žalobce na osvobození od soudních poplatků nabylo právní moci a žalobce následně ani přes opakovanou výzvu soudní poplatek nezaplatil, by trvání jak na podmínce uhrazení soudního poplatku za kasační stížnost, tak i na podmínce povinného zastoupení znamenalo jen další řetězení téhož problému, které by ve svém důsledku popíralo smysl samotného řízení.

Pokud jde o přípustnost kasační stížnosti (§ 104 s. ř. s.), vyšel Nejvyšší správní soud z toho, že stěžovatel výslovně napadá všechny tři výroky rozsudku krajského soudu. Výrokem I. přitom krajský soud zamítl návrh stěžovatele na prodloužení lhůty k zaplacení soudního poplatku. Podle § 104 odst. 3 písm. b) s. ř. s. je kasační stížnost nepřípustná proti rozhodnutí, jímž se pouze upravuje vedení řízení. Touto formulací je nepochybně míněno i rozhodnutí o žádosti o prodloužení lhůty stanovené předsedou senátu. Podle § 46

pokračování

odst. 1 písm. d) s. ř. s. soud odmítne návrh (zde kasační stížnost - § 120 s. ř. s.), je-li podle s. ř. s. nepřipustný. Soud proto rozhodl o odmítnutí této části kasační stížnosti pro její nepřipustnost.

Ve zbytku je kasační stížnost přípustná, Nejvyšší správní soud se proto dále zabýval její důvodností.

Nejvyšší správní soud uvádí, že předpokladem zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku podle § 9 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, je nejen to, že poplatek nebyl zaplacen, ale také to, že účastník byl k jeho zaplacení vyzván a byl řádně poučen o následcích nesplnění výzvy. V projednávaném případě vyzval Městský soud v Praze stěžovatele k zaplacení soudního poplatku ve výši stanovené podle § 14a bod 2 písm. a) Sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona č. 549/1991 Sb. Současně jej poučil o následcích nesplnění této výzvy. Stěžovatel však ve lhůtě stanovené Městským soudem v Praze ani následně soudní poplatek splatný podáním žaloby nezaplatil. Městský soud v Praze tedy nepochybil, jestliže řízení zastavil.

Co se týče posouzení žádosti stěžovatele o osvobození od soudních poplatků, Nejvyšší správní soud se (jak již bylo uvedeno výše) kasační stížností stěžovatele podanou vůči usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 2. 12. 2013, č. j. 46 A 90/2013 – 24, jímž byla tato žádost zamítnuta, zabýval v rozsudku ze dne 5. 3. 2014, č. j. 3 As 125/2013 – 11, jímž tuto kasační stížnost zamítl. Nejvyšší správní soud zde proto pouze dodává, že podle § 36 odst. 3 s. ř. s. je účastníkovi přiznáváno osvobození od všech soudních poplatků pro určité řízení, a to i v případě, kdy žádá pouze o osvobození od konkrétního soudního poplatku (např. za podání žaloby). K námitce stěžovatele, že v jiných soudních řízeních bylo jeho čestné prohlášení o majetkových poměrech uznáno za věrohodné, lze pak odkázat na argumentaci obsaženou v citovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu, dle níž je soud podle § 36 odst. 3 s. ř. s. vždy oprávněn posoudit úspěšnost návrhu a i přes splnění základní podmínky nedostatku prostředků je možné žádost o osvobození od soudních poplatků z tohoto důvodu zamítnout. Takový postup je logický, neboť by bylo proti smyslu procesní ekonomie osvobodit účastníka od soudních poplatků v řízení o návrhu zjevně neúspěšném. Nejvyšší správní soud ostatně tuto zásadu aplikoval na případ stěžovatele, když v rozsudku ze dne 26. 10. 2011, č. j. 7 As 101/2011 – 66, závěrem konstatoval, že účastníkovi může soud výjimečně dobrodlně osvobození od soudních poplatků odeprít, a to zejména pro povahu sporu či sporů, které účastník vede; o výše uvedený případ se může jednat, vede-li účastník s různými veřejnými institucemi množství sporů týkajících se poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, které často pokračují jako spory soudní, a přitom nejde o spory mající vztah k podstatným okolnostem účastnickovy životní sféry (netýkají se, a to ani nepřímě, účastnickova majetku, životních podmínek či jiných podobných záležitostí, nýbrž jde o spory vyvolané účastnickovým zájmem o veřejné záležitosti a fungování veřejných institucí).

Nejvyšší správní soud dospěl po přezkoumání kasační stížnosti k závěru, že tato není důvodná, a proto ji zamítl podle § 110 odst. 1 s. ř. s.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití ustanovení § 120 téhož zákona. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, žalovaný, který v řízení úspěch měl, žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil. Proto rozhodl tak, že se žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. března 2015

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu